

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ

ΜΠΕΡΝΑΡ ΣΟΟΥ: «Κάντιντα».
Θέατρο Μαρίκας Κοτοπούλη.—'Η άληθινή τέχνη δέ χρειάζεται πολλά στοιχεία γιά νά πλάσει τό έργο της. Μιά κοινή Ιστορία, ένα συννηθισμένο ίψενικό τρίγωνο, είναι τό θέμα της Κάντιντας. Τρία πρόσωπα αποτελοϋν τήν ούσία τοϋ έργου. Τ' άλλα τρία, έντελώς δευτερεύοντα, είναι πιά λίγο, πιά περισσότερο, διακοσμητικά χωρίς νά συντελοϋν διόλου σχεδόν στή δράση. 'Ο πατέρας της Κάντιντας μπαίνει στό έργο γιά νά δώσει τήν εύκαιρία στό συγγραφέα νά σατυρήσει τούς ανθρώπους χωρίς ήθικό φόντο και ψυχικές ανησυχίες, ό 'Αλέξης, ό συνεργάτης τοϋ Μόρελ, γιά νά διευκολύνει λίγο τήν κίνηση στή σκηνή, κι' ή γεροντοκόρη σατυρογράφος, στενότερα κάπως αυτή δεμένη μέ τήν άτμόσφαιρα τοϋ έργου, γιά ν' αντιπροσωπεύσει τόν κόσμο πού μαγεύει ό Μόρελ και νά μάς κάμει πιά άίσθητη τή γοητευτική επίδραση πού έξασκει ή ανότερη ήθική του προσωπικότητα. "Όμως και νάλειπαν και οι τρεις αυτοί ήρωες, ή υπόθεση θά κυλούσε χωρίς καμιά δυσκολία. "Άλλωστε ζοϋν έντελώς στό πλαίσιο κι' οϋτε παίρνουν είδηση καν τό δράμα πού παίζεται στό τρία κύρια πρόσωπα: τή γυναίκα, τό σϋζυγο και τόν έπίδοξο έραστή της.

'Η γυναίκα, ή Κάντιντα, είναι τό κέντρο τοϋ έργου· όχι όμως τό κύριο πρόσωπο στή δράση. Γύρω της και γι' αυτήν ξεσπά ή θύελλα πού έκμηδενίζει όλότελα τόν πάστορα μέ τήν όλόμυια γαλήνη και κάνει πιά όνειροπαρμένο και πιά άλλόφρονα άκόμη τόν ποιητή. Οι κύριοι ήρωες στή δραση είναι οι δύο αυτοί άντρες πού παλεύουν από τήν πρώτη σκηνή, μέσα σε μία μανιασμένη ψυχική τρικυμία, ένω ή Κάντιντα διατρηεί σ' όλο τό έργο τήν ψυχραιμία και τή γαλήνη ανθρώπου πούχει ξεκαθαρίσει τά συναισθήματα και τό μυστικό της καρδιάς του. Γοητεύεται από τήν όμορφιά της ποιητικής νιότης, αφήνεται θεληματικά στό θέλητρο τοϋ όνειρου, κι' ένω ξεγελιέσαι και λές κερδήθηκε από τό φλογερό πάθος τοϋ νέου, ξαφνιάζεσαι γιά τήν αυθόρμητη άνησυχία και στοργή πού τήν ξαναφέρνει στόν άντρα της, στό πρώτο συννέφιασμα της μορφής του. Κι' ένω οι δύο άντρες παλεύουν απ' τήν αρχή ως τό τέλος ποιάς νά κερδίσει και καρδιοχτυποϋν και συντρίβονται και στριφογυρίζουν γύρω της μ' άγώνια, εκείνη τούς άντικρύζει γαλήνια, κάπως συγκαταβατικά, σαν παιδιά πού δέν ξέρουν τίποτε, και πού είναι αξιολύπητα στήν άδυναμία τους. Παίζει λίγο μαζί τους, όσο της επιτρέπει ό πόνος τους, παρακλουθεϊ λίγο αυτάρεσκα τήν ευγενική τους μονομαχία, και στό τέλος λαβαίνει ένεργητικό μέρος γιά νά βάλει τά πράματα σε τάξη, τόσο άπλά, τόσο φωτισμένα και πρό παντός τόσο γυναικεία.

Δέν κάνει καμιά θυσία μένοντας μέ τόν άντρα της. Μά οϋτε ύπολογισμό. Σαν της ύπόσχεται δύναμη και προστασία γελά μ' άληθινή συνκατάβαση και τόν κάνει—μέ πόση άλήθεια τρυφερότητα—νά όμολογήσει πώς τή δύναμη τή χρωστά στήν άγάπη της και πώς αυτός έχει άνάγκη από τήν προστασία τή δική της. Μένει μέ τόν άντρα της χωρίς καν νά παλαίψει γιά νά πάρει τήν απόφασή της. 'Αγαπά τήν άδυναμία του και τή δύναμη πού αυτή τοϋ δανείζει, αγαπά τό δικό της έργο στό πρόσωπό του. Είναι περισσότερο μητέρα παρά γυναίκα κοντά του. Είναι όμως, μόν τό ξεχνάμε, και τριάντα χρονών. 'Η ψυχική ώριμότητα και φρόνηση δέ συντελεί λίγο στό νά τήν προστατέψει από τό δελεαστικό έρωτα τοϋ είκοσάχρονου ποιητή.

Αυτή είνε ή άπλή υπόθεση τοϋ έργου. "Όμως πόση πρωτοτυπία στήν διάπλασή της. Μιά όξύτατη σάτυρο πού στρέφεται ένάντια σ' όλα, άκόμη και στις ήθικές αξίες πού διαγράφουν τό χαρακτήρα τών ήρώων, ένας άφάνταστος κυνισμός, τόσο άπίθανος στή συμπεριφορά τών προσώπων άναμεταξύ τους, πού μόνο τό δαιμόνιο πνεϋμα τοϋ Σόου μπορούσε νά σοϋ τόν έπιβάλει και νά σε κάμει νά τόν αγαπήσεις, ένας διάλογος τόσο έξυπνος και γοργός πού κινδυνεύει νά μη μοιάζει άληθινός και τέλος μία εύλυγισία και χάρη πού δίνει τήν άίσθηση πώς ό σατανικός αυτός αντιπρόσωπος της άνήσυχης έποχής μας έχει δαμάσει όλό-

τελα τή θεατρική σκηνή και παίζει μαζί της σύμφωνα μέ τό γούστο και τήν πρωτότυπη φαντασία του.

"Όμως μεγάλο ρόλο στήν έπιτυχία τοϋ έργου έπαιξε τό φροντισμένο άνέβασμα κ' ή ώραία έκτέλεσή του.

'Η κ. Κοτοπούλη ήταν όλο αυθορμησία, άπλότητα, δροσιά κι' έξυπνάδα στό ρόλο της Κάντιντας. 'Ανάδινε από τήν αρχή ως τό τέλος τή δύναμη, τήν αυτοπεποίθηση και τόν ψυχικό πλοϋτο, πού δημιουργούσε τή γαλήνη κι' έπιβολή της ήρωϊδας τοϋ Σόου.

'Ο κ. Παπιάς, άριστοτέχνης στό έσωτερικό παίξιμο και τούς φιλοσοφημένους κι' αυτοσυγκεντρωμένους ρόλους, ήταν ιδεώδης πάστορας Μόρελ. Οι ψυχολογικές μεταπτώσεις, ή περηφάνεια τοϋ ανότερου ανθρώπου πού πάλευε μάταια κάθε στιγμή μέ τήν άδυναμία μιας συντριμμένης ψυχής άποδόθηκαν μέ τόν έκφραστικότερο τρόπο. 'Ο κ. Μυράτ φαινόταν κάπως ύπερβολικός στις σπασμωδικές κινήσεις, όμως έδωκε μ' ένθουσιασμό κι' άληθινό πάθος τήν ποιητική έξαρση και τήν έξαλλη νεανική φλόγα τοϋ Εϋγένιου Μάρτσπανκς.

Τό ίδιο καλά άποδόθηκαν κι' οι άλλοι ρόλοι. 'Η κ. Μυράτ πού μάς είχε συνηθίσει στό άθωα όλόδροσα πλάσματα πού τόσο ώραία ζωντάνεψε ως τώρα, έδωκε μία γεροντοκόρη περίφημη κι' απόδειξε πώς ό καλός ήθοποιός κάνει γιά όλους τούς ρόλους. Πολύ συγκρατημένα και μελετημένα έπαιξαν και οι κ. Λογοθετίδης και Καροϋζος.

Γενικά όλη ή παράσταση ήταν μία άληθινή καλλιτεχνική και πνευματική άπόλαυση πού τιμά τό 'Ελληνικό θέατρο.